

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1691. usque ad annum 1701

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 6. Cleri Gallicani edictum circa Jurisdictionis Ecclesiasticæ limites.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67627)

cem proscriptorum librorum referri ius-
 sit, cujus decretum jam supra retu-
 limus.

Sæc. XVII.
 A. C. 1695.

§. VI.

*Cleri Gallicani edictum circa Juris-
 dictionis Ecclesiasticæ limites.*

Jam per plurima sæcula viguit Sacer-
 dotium inter & Imperium ingens
 discordia circa Jurisdictionem Eccle-
 siasticam & sæcularem; adeo ampla
 primis duodecim sæculis erat Episco-
 porum jurisdictio, ut non modo de Cle-
 ricorum sed & Laicorum causis etiam
 civilibus & criminalibus plenam judi-
 candi facultatem sibi arrogarent; Pon-
 tifices quoque supremæ eaque univer-
 salis in Ecclesiam potestatis titulo suam
 jurisdictionem immensis pene spatiis in
 omnes res, personas, & causas, si
 non directe, saltem indirecte extendisse
 arguebantur: sensim vero effusiori huic
 Ecclesiasticæ jurisdictioni limites oppo-
 nebantur a Principibus, quorum edictis
 causæ reales, imo & actiones persona-
 les Ecclesiasticis interdictæ, per con-
 cordata jus nominandi Principibus vin-
 dicatum, & immunitas realis & per-
 sonalis admodum restricta fuit, ita, ut
 re ægre saltem in Galliis, in causis
 mere spiritualibus & in sacramentorum

*Roccos verb.
 de l'ass. gen.
 du Clerge
 26. Maij
 Abregé
 chron. de
 l'Hist. p. 494.*

Sæc. XVII. administratione remaneret intacta Ec-
 A. C. 1695. clesię jurisdictione: inde vero tot que-
 relę, totque lites: clamant Sacerdo-
 tes, clamant Principes, Deo reddenda
 esse, quę Dei, & Cęsari, quę Cęsa-
 ris: objiciunt Principes scutum supe-
 rioritatis territorialis, & juris Majesta-
 tici, favet pręrogativa Advocati Ec-
 clesię, Defensoris & executoris S. Ca-
 nonum: opponunt Ecclesiastici jus Di-
 vinum, manus profanas in sancta San-
 ctorum injicere prohibens: Nullibi au-
 tem ob labefactatam jurisdictionem Ec-
 clesiasticam acriores quam in Francia
 querelas moverunt Clerici; ibi enim
 non modo Clericorum causę & res
 mixti fori Ecclesiasticis subtrahuntur,
 de matrimoniis impedimentis statuitur,
 Professiones Religiosę annullantur, in
 ætate dispensatur, leges in causis Ec-
 clesiasticis sanciantur, Synodorum Ca-
 nones & Pontificum decreta a Laicis
 examinantur, sed etiam introducta *ap-
 pellatione ab abusu* Parlamentum libere
 causas omnes ad suum tribunal evocat:
 eapropter Clerus Gallicanus identidem
 apud Francię Reges contra Regia Par-
 lamenta querebatur, supplex, ut Mi-
 nistrorum violentiis, quibus suis juri-
 bus abutentes, cunctos potestatis suę
 limites longe excedunt, fręnum inji-
 ceret, ac tandem causas, in quibus *ap-
 pellatione*

appellatio ab abusu seu querelæ de turbata Sæc. XVII.
 Laicorum jurisdictione ad Regios Ma- A. C. 1695.
 gistratus delatæ locum habeant, ex-
 primere, harumque appellationum usum
 & numerum restringere vellet. Enim-
 vero ad Cleri preces emanarunt Regis
 edicta, quibus cautum, ut appellatio-
 nes ab abusu, non nisi ab abusu noto-
 rio, atque in causis arduis & publicis
 Rempublicam concernentibus admit-
 tantur: verum Parlamenta, spretis
 Cleri querelis, & Regum edictis, non
 raro in causis etiam levioribus ejus-
 modi appellationes admifere, quocirca
 Clerus Gallicanus in suis comitiis an-
 no hujus sæculi nonagesimo decrevit,
 Regi rursus desuper supplicandum, ei-
 que oppressæ jurisdictionis injurias toto
 rationum verborumque pondere esse
 exponendas: Hoc igitur anno Clerus
 hunc in finem in oppido S. Germani in
 Laya habuit comitia, quæ Bouchera-
 tus Franciæ Cancellarius, & Harlæus
 primarius Curix Præses accedere jussi
 sunt, eo fine, ut dubia circa utramque
 Ecclesiasticorum jurisdictionem dissol-
 vere, firmasque leges desuper stabi-
 lire, junctis viribus ac consiliis adla-
 borarent. Igitur edictum conficitur,
 in quo singula capita, quæ tam disci-
 plinam Ecclesiasticam, quam regimen
 politicum, & morum correctionem re-

Sæc. XVII.

A. C. 1695

~~_____~~

spicerent, enumerantur, stabilitur quoque forma, juxta quam in Jurisdictione seu Tribunali Ecclesiastico & profano causæ Clericorum instruerentur; firmantur jura & prærogativæ, ac honores superioribus Ecclesiasticis debiti, ac denique præscribuntur Regulæ, ex quibus discerni possint casus, quando Judices Ecclesiastici aut Laici, vel quilibet aut seorsim, aut cumulative de aliqua causa cognoscendi jus habeant &c. Hoc edictum Mense Aprili auctoritate regia firmatum die decima quarta Maij Parisini, & postea omnium reliquarum Provinciarum (excepta Flandria) Parliamentorum actis insertum est: inde vero plura jura Episcopis denuo fuere asserta, quæ Clerus Gallicanus tum eo facilius a Ludovico XIV. obtinuerat, quo ampliora pecuniarum subsidia ad bellum Gallicum conferre, a Rege jussi fuerant; quapropter Harlæus Parisiensis Archiepiscopus ac Conventus Gallicani Præses velut de reportata insigni victoria gratulabundus in hisce comitiis Congregatos ita alloquebatur: „Nihil „hucusque Clerus Gallicanus intenta- „tum reliquit, ut confusioni, qua jam „a longo tempore jurisdictio Ecclesia- „stica & profana perturbata fuit, re- „medium opponeret, ac tandem fir- „mam legem obtineret, vi cujus Clero „suis

„suis juribus legitimis, sibique propriis
 „denuo quiete frui liceret: Hanc in
 „rem sæpius humillima veneratione Re-
 „giæ Majestati suæ supplices porrexi-
 „mus libellos, obtinuimus etiam non
 „raro responsa oppido favorabilia, quæ
 „tamen, cum in acta Parliamentorum
 „non fuissent relata, effectu caruere:
 „tandem Rex, quantumvis pro Regni
 „sui salute anxius oppido curis immer-
 „sus esset, Ecclesiæ tamen Zelo in-
 „census, pridie ante discessum suum
 „ad Compendiense Palatium, singulos
 „hujus edicti articulos discutere, ipsus-
 „que tam rationes a Clero allegatas,
 „quam ab aliis oppositas ponderare,
 „ac dijudicare dignatus est: tandem
 „vero hoc edictum eo tenore, quo
 „nunc exstat, ut petitioni ac Cleri de-
 „sideriis satisfaceret, confici, promul-
 „gari, atque a Parisiensi Parlamento
 „ante Sessionum initium ad acta re-
 „ferri jussit: Est autem hoc edictum
 „adeo proficuum, ut Clerus sibi plu-
 „rima commoda inde redundatura pol-
 „liceri valeat . . . . Sublata demum
 „sunt obstacula, quibus toties Episcopi
 „in suæ jurisdictionis usu præpediti
 „fuere; obvia quoque sunt media,
 „quibus pax & disciplina restaurari pot-
 „erunt &c., Huic edicto ansam quoque
 „præbuere graves oppido querelæ, quas
 Pon-

Sæc. XVII.
 A. C. 1605.

Sæc. XVII Pontifex contra quoddam Regis edi-
 A. C. 1605 ctum hoc anno die undecima Aprilis
 promulgatum moverat; Ludovicus e-
 nim Rex cunctis Regni sui Episcopis
 nova jura in Regulares, eorumque loca
 & bona tribuit, concessitque, ut cujus-
 cunque Ordinis monasteria visitare, &
 Regularem disciplinam, si cum publicæ
 ædificationis dispendio relaxatam cre-
 derent, restaurare possent: cum ergo
 Pontifex hac lege limites Regiæ pote-
 statis excedi, novamque auctoritatem
 usurpari arbitraretur, hoc Regis edi-
 ctum omnino irritum esse declaravit,
 inde vero in utroque foro hæc quæ-
 stio maxima animorum contentione
 agitabatur, Rex tamen saniora edoctus
 huic liti finem imposuit, totoque ne-
 gotio in pristinum statum revocato de-
 claravit, se nonnisi Dei cultum, majo-
 remque honorem præ oculis habuisse,
 nec unquam supremi Ecclesiæ Capituli
 jura violare intendisse.

§. VII.

*Duodecim Præfules ab Innocentio XII.
 Romana Purpura decorati.*

Theatr. Eu-rop. t. 14. Forresti chart. mundi part. 2. Postquam variæ simultates inter Se-
 dem Apostolicam & Aulam Galli-
 cam sedatæ fuerant, Pontifex quos-
 dam Præfules Sacro Purpuratorum
 Col.